

20/07/2026

Avaluació i diagnòstic de l'afàsia progressiva primària en català

L'afàsia progressiva primària (APP) és una demència que afecta el llenguatge i que encara no disposa de proves diagnòstiques específiques en català. En aquest estudi, la investigadora de la UAB lo Salmons i la logopeda de l'Hospital Sant Rafael Helena Muntané exploren si la *Prova integral d'afàsia* pot ajudar a detectar l'APP en fases inicials i a descriure'n els perfils lingüístics. Els resultats indiquen que aquesta eina pot ser clau per millorar el diagnòstic i l'atenció als pacients catalanoparlants.

Figura 1. Exemple de la descripció escrita de la imatge de l'esquerra d'un dels participants amb afàsia progressiva primària severa (Salmons et al., 2021; disponible a <https://ddd.uab.cat/record/250143>).

L'afàsia progressiva primària (APP) és un tipus de demència que afecta principalment el llenguatge. Tot i que se n'han descrit almenys tres variants, totes tenen en comú les dificultats de denominació (anòmia), símptoma que ja és present a l'inici de la malaltia. És una síndrome progressiva i, en fases avançades, molt incapacitant. Actualment, no existeixen proves per diagnosticar-la en catalanoparlants. S'utilitzen testos més generals que no detecten les alteracions característiques de l'APP fins a fases molt avançades, fet que retarda el diagnòstic. Diversos estudis assenyalen que el tractament logopèdic primerenc i personalitzat contribueix a millorar la qualitat de vida dels pacients. Per aquest motiu és crucial comptar amb proves específiques per diagnosticar-la en fases inicials i fer-

ne el seguiment.

En aquest estudi preliminar, vam avaluar quatre catalanoparlants amb la *Prova integral d'afàsia*, atès que és l'única bateria estandarditzada en català que avalua el llenguatge de forma exhaustiva, per examinar si podia ser una eina de diagnòstic de l'APP. El test avalua, entre altres, la producció, la comprensió, la denominació, la repetició, l'escriptura i la lectura. Els participants, diagnosticats d'APP pels serveis neurològics d'hospitals catalans segons els criteris clínics reconeguts internacionalment, van obtenir resultats per sota del límit considerat normal en diverses tasques, tot i que amb diferents graus de severitat.

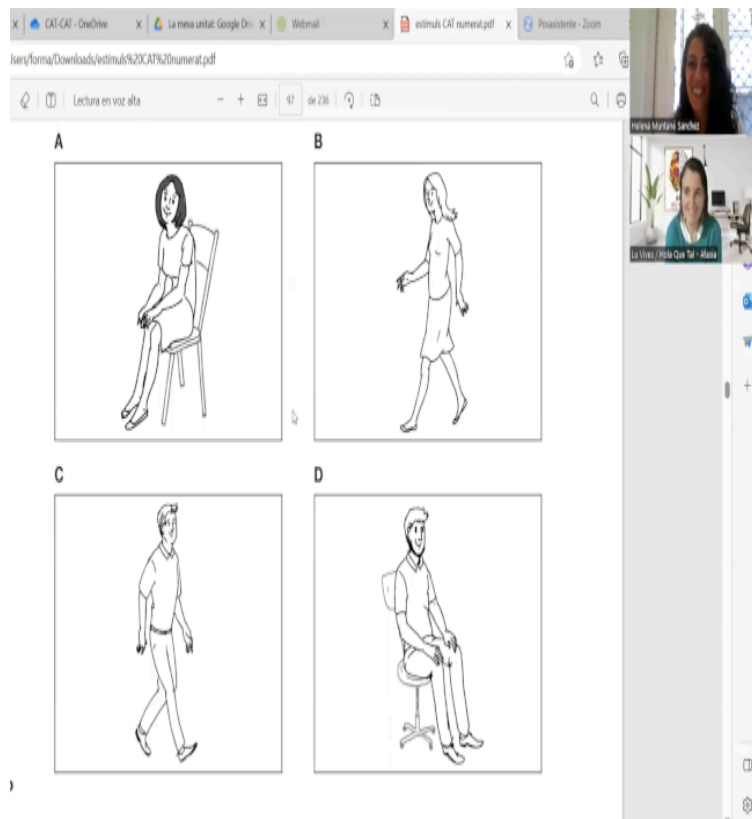

Figura 2. La logopeda Helena Muntané Sánchez (www.logopedabarcelona.com) administra la prova a Lu Vives, fundadora de l'Associació Hola Qué Tal Afasia (www.holaquetalafasia.com), que va participar a un altre estudi similar sobre l'afàsia postictus.

La prova, a més de detectar els déficits centrals com l'anòmia, també va identificar els diferents perfils lingüístics dels participants, que es corresponen amb les variants descrites a la bibliografia, i va revelar alteracions que havien passat desapercebudes a l'exploració clínica. Els resultats suggereixen que la prova és útil per avaluar i diagnosticar déficits lingüístics en catalanoparlants. A més, aquest és també el primer estudi que descriu l'APP de forma sistemàtica en català i en parlants bilingües. El treball inclou l'anàlisi qualitativa de les respostes i diversos exemples de produccions que il·lustren els déficits característics de la síndrome (Figura 1).

Aquest estudi, tot i ser preliminar, suposa un pas important en la recerca i l'avaluació de l'afàsia progressiva primària, especialment en una llengua minoritzada com el català. Disposar d'eines d'avaluació exhaustives en la llengua del pacient és crucial per garantir un

diagnòstic fiable en fases inicials i un tractament adaptat i eficaç, de manera que els pacients puguin rebre una atenció integral i personalitzada.

Io Salmons

Departament de Filologia Catalana
Universitat Autònoma de Barcelona
io.salmons@uab.cat

Helena Muntané-Sánchez

Hospital Sant Rafael de Barcelona
logopeda.helena@gmail.com

Referències

Salmons, I., & Muntané-Sánchez, H. (2025). **Exploring Language Impairment in Catalan-Dominant Bilinguals with Primary Progressive Aphasia: Preliminary Data**. *Brain Sciences*, 15(11), 1193. DOI: 10.3390/brainsci15111193.

[View low-bandwidth version](#)